

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

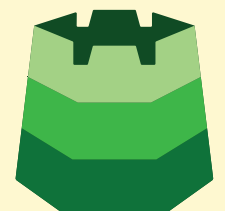
VILNIAUS MIESTO JAUNOJO GAMTININKO KALENDORIUS 2026

Gamtininko kalendorius

SAUSIS

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

1

Pradėk
naujus metus
pasivaikščiojimu
Vilniaus gatvėmis
ar artimiausiame
parke

2

Vilniaus mieste
telkšo 25 ežerai,
kiek jų žinai?

3

Vilniuje atliekami
biologinės
įvairovės
stebėjimai – kokį
organizmą
norėtum tyrinėti
tu?

4

Miške vis dar
gausu grybų –
apsilankyk parke
ar miške ir
nupiešk ten
augančius grybus

5

Suskaičiuok kiek
dienų liko iki
kalendorinio
pavasario

6

Susipažink su
Vilniaus
žaliuojančios
sostinės vizija –
pagalvok kaip gali
prisidėti

7

Pasivaikščiok
Vilniaus
parkuose –
pabandyk surasti
bukutį – išmok
pažinti jo balsą

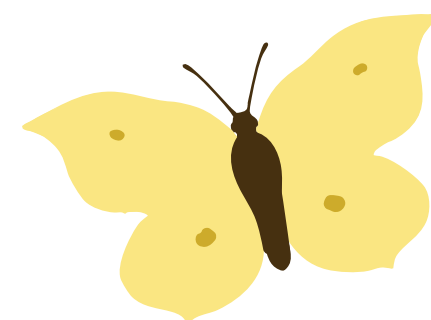
8

Prie
namų/mokyklos/
darželio įrengtoje
lesykloje 20 min
stebėk paukščius.
Kiek skirtingų
pastebėjai?

9

Drugiai citrinukai
primena lapus,
todėl jie žiemą
praleidžia nukritę
ant lapų paklotės

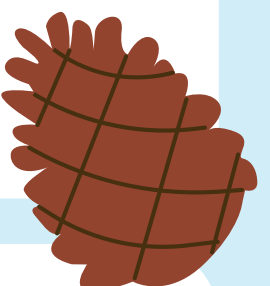
10

Suplanuok ir
aplankyk
mylimiausią
Vilniaus medį

11

Jei yra sniego ir
šalčio, pasigrožėk
užšalusiais
Belmonto
kriokliais

12

Saulėtomis
dienomis eglės ir
pušys pradeda
barstyti sėklas iš
kankorėžių

13

Vilniuje gausu
natūralios
gamtos –
atrank ją

14

Jei yra sniego –
pastatyk sniego
senį lauke

15

Stambi negyva
mediena yra pati
vertingiausia
įvairioms grybų,
kerpių ir samanų
rūšims

16

Dauguma augalų
nemėgsta per
daug druskų –
todėl juos Vilniaus
gatvėse saugo
tvorelės

17

Vilniaus parkuose
gyvena gausybė
paukščių –
susipažink su
Vingio parko
paukščių įvairove

18

Vilniuje
gausu gamtinio
paveldo –
susipažink su juo
ir suplanuok
kelionę iki tau
įdomiausio

19

Išeik į parką –
sustok,
pasiklausyk ir
pauostyk orą, kaip
kvėpia žiema?

20

Pasivaikščiok po
pievą – paieškok
gyvūnų pėdsakų.
Kaip atrodo šuns
pėdsakas
sniege/dumble?

21

Vilniaus upėse
gyvena bebrai –
pasivaikščiok
paupiais ir
paieškok bebrų
veiklos žymių

22

Vandens paukščių
lesinti nereikėtų –
nebent žiema
ypač šalta. O jei
lesinate –
neduokite batono

23

Naktį dangaus
skliaute surask
Didžiuosius
Grįžulo ratus

24

Pasidalink savo
gamtos
stebėjimais su
visais ir pažymėk
#zaliasvilnius
#gamtoskalendorius

25

Išeik
pasivaikščioti į
parką –
suskaičiuok kiek
paukščių matei

26

Senolių išmintis:
jei varnos ir
kuosas daug
krankia – snigs

27

Surenk pikniką
parke – šiltai
apsirenk,
pasiruošk šiltų
gėrimų ir
užkandžių

28

Pasivaikščiok
Neries pakrante,
kokių vandens
paukščių
pastebėjai?

29

Amalų uogos –
mėgstamas
paukščių
užkandis

30

Paukščiai – puikūs
dainininkai,
pabandyk juos
pamėgdžioti,
kokiu paukščiu
norėtum būti?

31

Kada šiandien
Vilniuje teka ir
leidžiasi saulė? Ar
laikas skiriasi
Klaipėdoje?

Gamtininko kalendorius

VASARIS

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

1

Paprastieji ąžuolai gali išgyventi daugiau nei 1500 metų. Seniausias ąžuolas Vilniuje auga Bernardinų sode

2

Šiandien minima pasaulinė šlapynių (pelkių) diena

3

Išeik į žygį ir pasidaryk trumpą gamtos žurnalą – žymėkis ką įdomaus matei jo metu

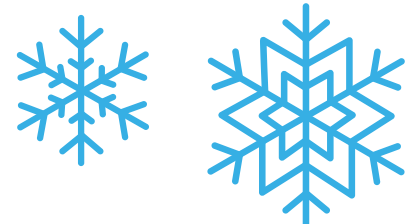
4

Aplankyk Vilniaus botanikos sodą – užfiksok augalus žiemą ir aplankyk juos pavasarį

5

Snaigė – vandens kristalas. Pasaulyje nėra dviejų vienodų snaigių – išmok pasidaryti jų iš popieriaus

6

Dobilas – mėgstamas bičių ir kitų vabzdžių augalas, nes turi daug nektaro. Išmok dainą apie dobilą

7

Drugių vikšrai žiemai sulenda į samanas, lapų krūveles, žemės plyšius, kur nuo šalčio juos saugo ir sniegas

8

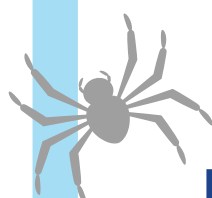
Didžiausias Vilniuje gyvenantis laukinis gyvūnas yra briedis

9

Pakelk numestą šiukšlę – paukščiams blizgantys popieriukai ir kitos šiuklės gali atrodyti kaip maistas

10

Roges ruošk vasarą, o vabzdžių viešbutį – žiemą. Prisirink ir atsidėk nendrių stiebų vabzdžių viešbučiui

11

Žiemą galima taip pat sutikti įvairių vabzdžių ir voragyvių

12

Žiemą kurapkos gyvena didelėm grupėm – jų galima pamatyti ir Vilniuje

13

Tapk gamtos sekliu – atlik pasirinktą užduotį

14

Barsukai ir ežiai įminga žiemos miegu, bet jei būna šilta, juos galima pamatyti net žiemą

15

Vilniuje žinoma bent 15 natūralių vandens šaltinių

16

Ant brandžių ąžuolų gali gyventi daugiau nei 500 vabzdžių rūšių

17

Patyrinėk žemėlapij – surask, kokia upė teka arčiausiai tavo darželio, mokyklos ar namų?

18

Koks šiandien oras lauke? Papasakok, ką pastebėjai

19

Žvėryne Neryje yra susiformavusi Bebrų sala. Kaip manai, ar ten gyvena bebrai?

20

Ar akmuo gyvas? Kodėl?

21

Didžiosios zylės pradeda tuoktuvių giesmes, išmok atpažinti

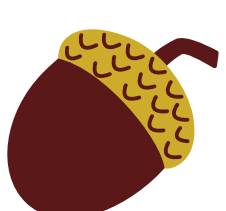
22

Lapės susišildo prisidengusios pūsta uodega

23

Voverės dažnai pamiršta kur paslėpė riešutus ar giles – pavasarį iš jų išauga medeliai

24

Vieversio diena! Pasiklausyk, ar jie jau gieda lauke

25

Seniausiai liepai Vilniuje – daugiau nei 300 metų – aplankyk ją

26

Apsilankyk miške ar parke – kokių gyvūnų veiklos žymių tau pavyko rasti?

27

Lietuvoje aptinkama beveik 800 kerpių rūšių – pabandyk jų surasti lauke

28

Pievos – svarbi miesto dalis

Gamtininko kalendorius

KOVAS

1

Užkopk į Bekešo kalvą – ką galima nuo jos pamatyti?

2

Atšilus orams pradeda skraidyti įvairūs drugiai – sužinok kokie

3

Šiandien Pasaulinė laukinės gamtos diena!

4

Kovarnių diena – iš žiemoviečių sugrįžta kovai – skirk dieną pažinčiai su Vilniaus varnomis

5

Išeik į lauką – stebėk dangų 10 min. – ką pastebėjai?

6

Sužinok apie turtingą Vilniaus reljefo istoriją – kaip Vilniaus teritoriją formavo ledynai

7

Kodėl mieste sunku matyti žvaigždes? Šį mėnesį išmok pažinti bent 2 žvaigždynus

8

Mažiausias Vilniuje gyvenantis žinduolis – kirstukas nykštukas

9

Karoliniškių gamtovaizdžio draustinis – gamtos oazė Vilniaus širdyje

10

Ažuolų šaknys gali pasiekti 5 m po žeme, kartais ir giliau, tačiau daugiausiai šaknų yra žemės paviršiuje

11

Sukurk trumpą istoriją ar eilėraštį apie pavasarį

12

Įrenk darželį ant savo palangės – naudok žemę kurioje nėra durpių!

13

Drugių sparnai padengti tūkstančiais žvynelių, kurie pradeda byrėti tik prie jų prisilietus

14

Išsirink patinkantį maršrutą ir aplankyk Vilniaus gamtą

15

Stambiausias Vilniuje aptinkamas drugys – ligustrinis sfinksas

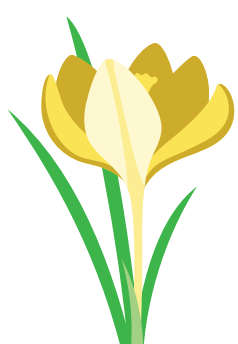
16

Kovo mėnesį prasideda varliagyvių migracijos, ar gali padėti jiems saugiai pereiti gatvę?

17

Nupiešk kaip matai pavasarį

18

Pavasarį mieste bunda įvairiausi vabzdžiai – būkime jiems dėmesingi

19

Pempės (knyvės) diena – kur pempių ieškotum Vilniuje? Jei gali – apsilankyk ir pažiūrėk ar jų tikrai ten yra

20

Šiandien Pavasario lygiadienis! Prasideda astronominis pavasaris

21

Ar jau pabudo skruzdėlės lauke? Skirk dieną pažinčiai su skruzdėlėmis. Ar jų gyvena šalia tavęs?

22

Išmok naują žodį – kaip vadinami paukščiai gyvenantys Vilniuje, ir kituose miestuose?

23

Išeik į gamtą – giliai įkvėpk – ką užuodi? Pabūk tyliai ir pasiklausyk – ką išgirdai?

24

Klasėje pradėkite vesti gamtos dienoraštį. Ar galite gamtą stebėti kiekvieną dieną?

25

Voragyviai turi 8 kojas, o vabzdžiai – 6. Pabandyk jų rasti gamtoje ir suskaičiuok kiek turi kojų

26

Bebras – stambiausias Vilniuje (ir Lietuvoje) gyvenantis graužikas

27

Išsiruok į žygį gamtoje – kokių formų ir figūrų ten gali rasti?

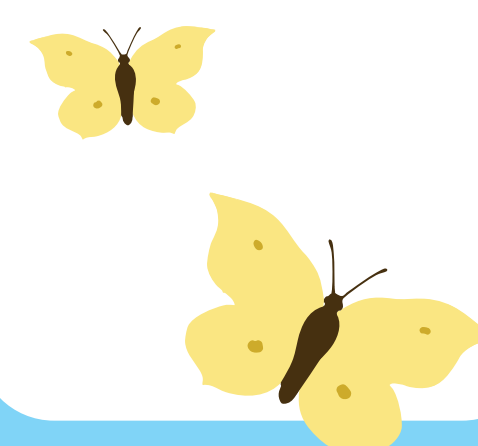
28

Pasiklausyk ir išmok pažinti kikičio – tikriausiai dažniausio Vilniaus miesto paukščio - giesmę

29

Ar jau matei skraidančius citrinukus?

30

Liepsnelės – ypač žavingi Vilniuje gyvenantys paukščiai. Susipažink

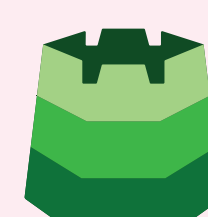

31

Iš žiemos miego pradeda busti ropliai – driežai ir gyvatės

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

BALANDIS

1

Pabandyk lauke surasti vorantinklį

2

Vilniuje dažniausiai pastebimos vynuoginės sraigės – ieškok jų pievose, gyvatvorių pakraščiuose ir miškeliuose

3

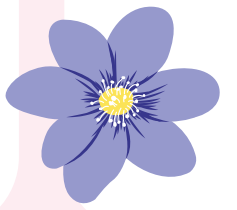
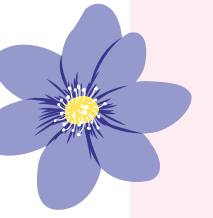
Pradedą žydėti „kačiukai“ – tai geriausias pavasarį atsibudusių vabzdžių maisto šaltinis

4

Paprastasis pavasarinukas – vienas ankstyviausių Vilniaus drugių. Ieškok jų parkuose ir miškeliuose

5

Triskiautė žibuoklė – dažniausia Vilniaus gėlė – ar jau matei jų žiedus?

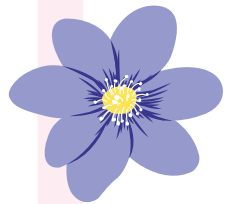
6

Kažkada Neris tekėjo ten, kur šiuo metu yra Ozo parkas – apsilankyk

7

Išsiruošk į žygį su didinamuoju stiklu – ieškok ko paprastai nematai

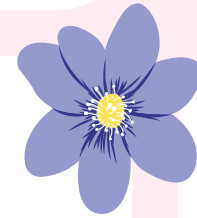

8

Sukurk arba išmok dainelę apie pavasarį

9

5 pavasarinio Vilniaus žiedai – triskiautė žibuoklė, baltažiedė ir geltonžiedė plukės, plautė, pavasarinis pelėžirnis

10

Paprastasis rūtenis – dažna Vilniuje žydinti gėlė, kuri subrandina sėklas iki medžių sulapoja

11

Vilniuje gyvena drakonai – skiauterėtieji tritonai. Sužinok apie jų gyvenimą

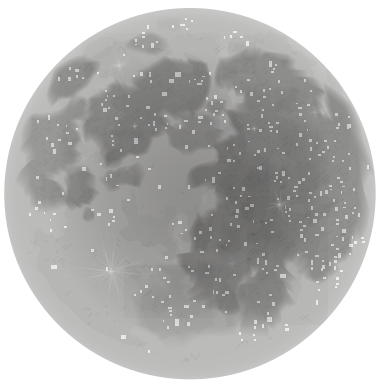

12

Drugių sparnai padengti mikroskopiniais žvyneliais – jų gali būti net iki 1 milijono ant vieno drugio

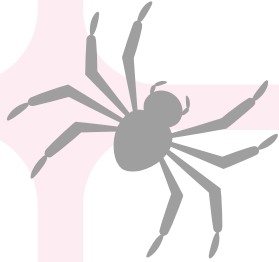
13

Kokia šiandien mėnulio fazė – nupiešk kaip ji atrodo

14

Ne visi vorai pina voratinklius – šokliavoriai vaikštinėja ant šiltų sienų, kur ieško maisto

15

Aplankyk artimiausią parką – pabandyk ten surasti augantį beržą, pušį ir blindę

16

Bobausiai – ankstyvi pavasario grybai

17

Vilniuje galima aptikti smailiasnukių varlių, kurių patinėliai pavasarį būna ryškiai mėlyni

18

Iš žiemos miego pradeda busti ežiai

19

Diena nuo ilgiausios nakties pailgėjo 7 valandom. Sužinok, kada šiandien teka ir leidžiasi saulė

20

Pradedą žydėti pelkinės purienos

21

Vilniuje gyvena balų gegutės – raudonpilvės kūmutės. Išmok pažinti jų balsus

22

Šiandien bus matomas Lyridų meteorų lietus

23

Išsiruošk į Vilniaus gamtos pažinimo žygį

24

Apsiuvos ir drugiai turi bendrus protėvius, todėl jie šiek tiek panašūs vieni į kitus

25

Pilkoji rupūžė – dažniausiai Vilniuje stebimas varliagyvis. Ar jau matei?

26

Spungių, dilgėlinukų ir admirolų vikšrai maitinasi dilgėlių lapais – palik jų saulėkaitoje

27

Vynuoginės sraigės gali išgyventi iki 35 metų amžiaus

28

Miškas gali būti klaidus – bet jei žinai, kelią rasi lengvai. Išmok nepasiklysti miške

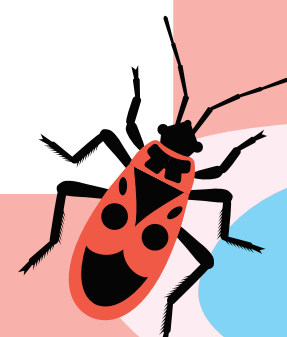
29

Vilniuje gausu saugomų gamtos paveldo objektų – išsirink vieną ir aplankyk

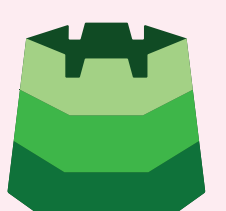

30

Blakės kareivėliai – mėgsta saulėkaitą po medžiais, ypač liepomis. Pabandyk jų surasti

20
25

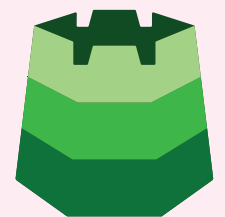
Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

GEGUŽĖ

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

4

Pradedą žydėti
alyvos –
pasidžiauk jų
žiedais

5

Išėik į lauką –
surask 3
skirtingus žiedus –
spalva, forma ar
dydžiu

6

Išmok 3 paukščių
rūšių balsus

7

Maisto gali
užsiauginti ir
namuose ar
klasėje –
pabandyk

8

Lietuvoje
aptinkama apie
2500 dieninių,
naktinių ir mikro
drugių rūšių

9

Geluonis – tai
pakitęs kiaušdėtis,
todėl gelti gali tik
bičių, vapsvų ir
širšių patelės

10

Šiandien praleisk
kuo daugiau laiko
lauke – nusipink
pienių, ar kitų
pievų gėlių vainiką

11

Pasivaikščiok
miške ar parke –
pasiklausyk
paukščių giesmių,
kiek jų gali
atpažinti?

12

Pievoje surask tau
patikusį žiedą –
stebėk jį 10
minučių, kiek
vabzdžių jį
aplankė?

13

Lietuvos
pelkėse auga
vabzdžiaėdžiai
augalai

14

Vilniuje
gyvenantys
varliagyviai
kvėpuoja ir oda,
ir plaučiais

15

Grįžta griežlės –
šlapios pievos vėl
aidės nuo jų
naktinių giesmių

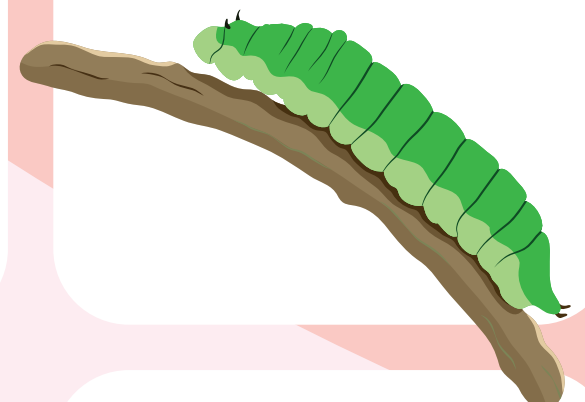
16

Vilniuje gyvena
lietuviškieji
slibinai – sužinok
kas jie

17

Kai kurie
vabzdžiai švyti
ultravioletinėje
šviesoje,
pavyzdžiui drugių
citrinukų vikšrai

18

Vilniaus kiemuose
ir skveruose
pradedą žydėti
alyvos – surask 3
skirtingų
atspalvių krūmus

19

Apsilankyk prie
prūdo ar didesnės
balos – paieškok
ar ten gyvena
varliagyvių
buožgalviai

20

Vilnius turtingas
gamta – atrask
naują laukinį jo
kampelį

21

Mokslininkai visus
gyvus organizmus
pavadina
lotyniškais
vardais – sužinok
kodėl

22

Ar jau girdėjai
gegutę?
Pasiklausyk jos
kukavimo

23

Drugio vystymosi
ciklą sudaro:
kiaušinis, vikšras,
lėliukė, suaugęs
drugys

24

Laikinose balose
ir senvagėse
galima rasti
seniausių
vėžiagyvių –
skydvėžių

25

Laumžirgių lervos
vystosi vandeny –
jei netoliese yra
vandens telkinių,
paieškok jų

26

Surask 5
skirtingus
paukščius prie
savo mokyklos ar
darželio – ar visus
juos žinai?

27

Jeį gamtoje randi
stirniuką ar
elniuką – niekada
jo neliesk, nes
mama jį stebi iš
toli ir saugo

28

Dieniniai drugiai
skonį jaučia
savo kojomis, o
kvapą –
antenomis

29

Ar turi žydinčių
augalų pievelę?
Praleisk laiko
stebėdamas kaip
triūšia bitės ir
kamanės
lankydamos
žiedus

30

Gluodenas –
driežas kuris
neturi kojų

31

Šikšnosparniai
puikiai mato,
tačiau
medžiodami naktį
kliaujasi savo
klausa ir naudoja
echolokaciją

Gamtininko kalendorius

BIRŽELIS

1

Vilnius turi savo saugomas teritorijas – susipažink su jomis

2

Vis dar vyksta kūmutės tuoktuvės – surask balą kur jos gyvena ir pasiklausyk jų kumsėjimo

3

Musinis ofris, dvilapis purvuolis, vienalapis gedutis – kas tai?

4

Aplankyk Dvarčionių pievą

5

Išsiruoškite į jaunojo gamtininko žygį

6

Vilniuje aptinkamos 10-ties varliagyvių rūšys iš 13-os žinomų Lietuvoje

7

Apsilankyk pievoje ir pabandyk surasti kiškio ašarėles

8

Šį mėnesį gamtoje yra daugiausiai įvairių jauniklių – jų liesti nereikėtų

9

Sužinok apie Lietuvos saugomas teritorijas apsilankęs Nacionaliniame Saugomų teritorijų lankytojų centre

10

Pievos – greičiausiai nykstančios buveinės pasaulyje. Saugokime jas!

11

Susipažink su Lietuvos dieninių drugių įvairove. Sužinok kiek jų randama Lietuvoje

12

Jei pasaulyje neliktų grybų Žemę greitai padengtų didelis sluoksnis lapų ir kitų neįrančių augalinių dalių

13

Stumbras – stambiausias Lietuvos gyvūnas

14

Mažiausi gyvūnai pasaulyje – verpetės, matomos tik per mikroskopą

15

Leiskis į vabzdžių foto-medžioklę. Surask tau labiausiai patinkantį vabzdį

16

Kai kurie augalai žydi po vandeniu, ir juos apdulkina vanduo, pavyzdžiui paprastoji nertis

17

Išeik į pievą – 20 min. klausykis, stebėk aplinką

18

Sliekai kiaušinius palieka kokonuose, iš kurių gali išsiriti iki 20 sliekiukų

19

Apsilankyk prie artimiausio prūdo ar ežero – pakrantėje ant žolių paieškok laumžirgių išnarų

20

Naktį Šiauriniame dangaus skliaute dairykis Sidabriškųjų debesų

21

Apsilankyk pievoje – pasižymėk 1 kvadratinį metrą ir suskaičiuok kiek ir kokių spalvų žiedų ten yra

22

Prasideda trumpiausios naktys – astronominės vasaros pradžia

23

Papartis – augalas kuris dauginasi sporomis. Jis neturi žiedų. Pabandyk surasti paparčių miške

24

Gleivūnai – vienaląsčiai gyvūnai, kurie gali priminti grybus. Ieškok jų ant trūnijančių rąstų

25

Neris – nepakeičiami namai augalams ir gyvūnams. Pasivaikščiok taku prie Neries

26

Įdomu: kiškiai išskiria kietus ir minkštus kakus. Minkštus vėl suvalgo – tai vadinama koprofagija

27

Medžiui žievė kaip mums oda – sukuria apsauginį sluoksnį ir padeda būti sveikiems

28

Išmok pažinti bent 3 pasirinktas dieninių drugių rūšis ir surask jas gamtoje

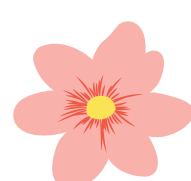
29

Vilniaus vandens telkiniuose galima aptikti plūdenų – mažiausių žydinčių augalų

30

Kiek laiko gali išbūti be telefono ar kompiuterio? Mėgaukis tuo laiku gamtoje

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

LIEPA

1

Dusios – tai vabalai, kurie gyvena vandenyje

2

Leiskis šią savaitę į jonvabalių paieškas

3

Vilniuje auga daugiau nei 115 tūkstančių medžių

4

Geltonasis žiedvoris gali keisti spalvą iš baltos į geltoną ir atvirkščiai, kad pasislėptų žieduose

5

Skruzdėlės globoja amarus dėl jų išskiriamo saldaus skysčio, paieškok jų sode

6

Pradeda žydėti siauralapiai gauromečiai – paieškok jų

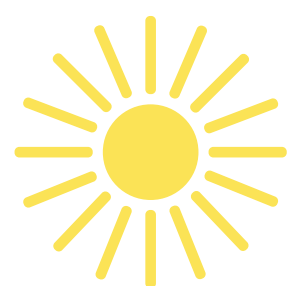

7

Apsilankyk pievoje – pasigrožėk pievų augalų žiedais

8

Bent kartą šią savaitę pavalgyk lauke

9

Gyvavedžiai driežai nededa kiaušinių

10

Dabar skraido didžiausia dieninių drugių rūšių įvairovė

11

Pažink gamtą savo darželio ar mokyklos kieme

12

Grybaujant ieškok Manerheimo grybinuko

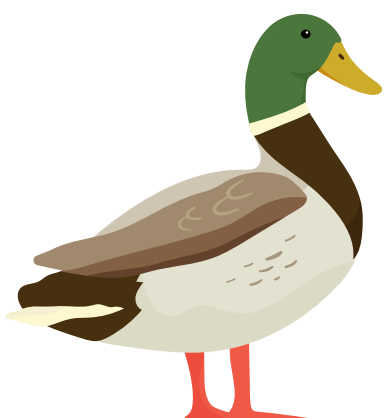

13

Kiek skirtingų augalų gali rasti savo kieme, prie darželio ar mokyklos?

14

Didžioji anti – dažniausiai Vilniuje pastebimas paukštis

15

Apžiūrėk gėlynus prie Operos ir Baletų teatro – kokias vabzdžių rūšis randi?

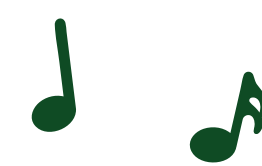
16

Sukurk savo svajonių kelionių maršrutą

17

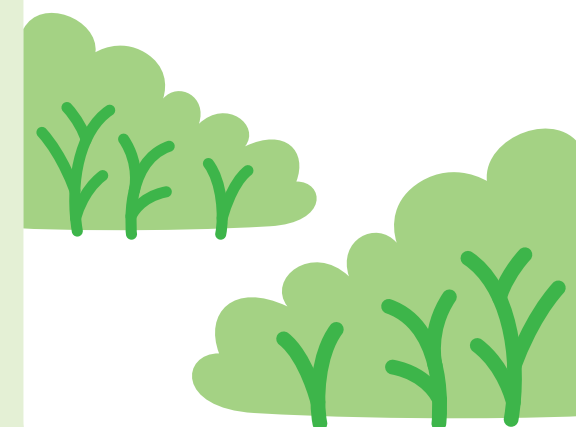

Tyliai pasėdėk gamtoje, kiek skirtingų paukščių išgirdai?

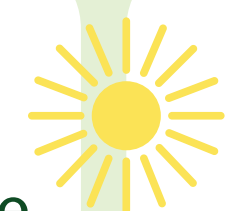
18

Praleisk dieną be kompiuterio ir telefono

19

Vasarą dienos 10 min. ilgesnės Klaipėdoje, o žiemą – Vilniuje

20

Apsilankyk pievoje – kiek skirtingų formų žolių šluotelių gali surasti? Nupiešk jas

21

Sužinok kokia šiandien mėnulio fazė

22

Pasivaikščiok rasa padengtoje žolėje

23

Mėlyngurklė – spalvinga lakštingalos giminaitė

24

Nutapyk gamtos paveikslą

25

Drugių vikšrai maitinasi augalais, tačiau būna ir plėšrūnų, pavyzdžiui, juodataškio melsvio vikšrai

26

Voratinklius rezga ne visi vorai

27

Išsiaiškink, kiek yra laukinių orchidėjų rūšių – ar jos auga aplink tavo namus?

28

Šiandien stebėk saulėtekį

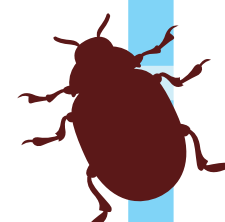
29

Grybų sporos veikia kaip branduoliai lietaus lašų susidarymui

30

Niūriaspalviai auksavabaliai kvepia degutu

31

Vilnius turi turtingą geologinę istoriją

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

RUGPJŪTIS

1

Kai kurie
šimtakojai gali
šviesti tamsoje

2

Vėliausiai iš
dieninių drugių
pradeda
skraidyti
beržiniai zefyrai

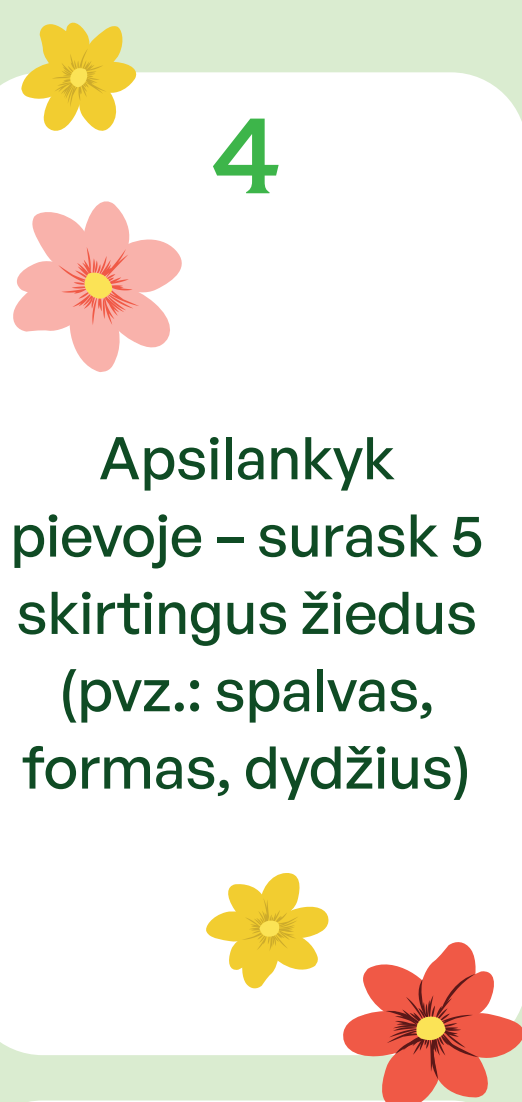
3

Paskaityk knygą
atsisėdęs po
medžiu

4

Apsilankyk
pievoje – surask 5
skirtingus žiedus
(pvz.: spalvas,
formas, dydžius)

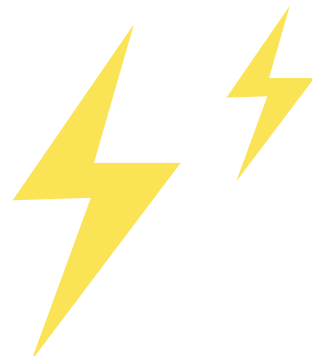
5

Skirtingose
buveinėse gausu
skirtingų augalų –
sužinok kas auga
pelkėse

6

Žaibas įkaista iki
30000°C – tai 5
kartus karščiau
nei saulės
paviršius

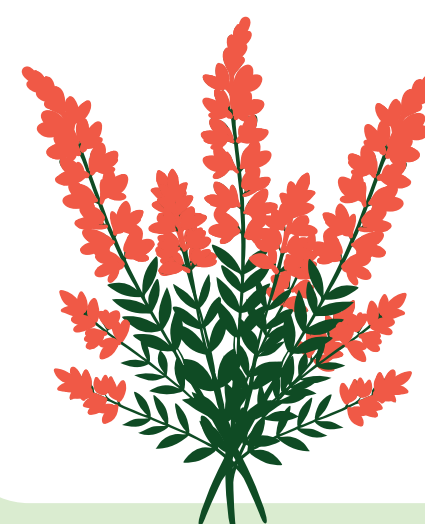

7

Auslindos yra
rūpestingos
mamos ir saugo
savo jauniklius

8

Pradeda žydėti
viržiai

9

Daug vabzdžių
būna aktyvūs tik
naktį

10

Tritonai palieka
vandenį ir keliauja
į sausumą
medžioti ir
susirasti
žiemavietę

11

Apsilankyk prie
upės ar kanalo –
surask bebros
užtvanką,
apžiūrėk kaip ji
pastatyta

12

Dairykis
naktiniame
danguje
krentančių
žvaigždžių –
Perseidų lietaus
pikas

13

Pabandyk
pasigaminti
saulės laikrodį iš
akmenų

14

Ežiai maitinasi
sliekais,
vabzdžiais ir kitais
bestuburiais

15

Paskutiniai
meldinių
nendrinukių
jaunikliai palieka
lizdus

16

Senolių išmintis:
Jei rugpjūtį
skruzdėlės didina
skruzdėlynus –
bus šalta žiema

17

Pasivaikščiok
gamtoje
ieškodamas
skirtingų tekstūrų

18

Gyvūnai palieka
įvairių pėdsakų –
paieškok jų
gamtoje

19

Augalai
bendrauja vieni
su kitais
naudodami
cheminius
signalus

20

Padaryk grybo
sporų antspaudą

21

Suplanuok ir
aplankyk Vilniaus
saugomus
gamtos paveldo
objektus

22

Kiaulpienių sėklas
platina vėjas. O
kaip keliauja kitų
augalų sėklos?

23

Atsigulk ant
žemės ir bent 20
min. stebėk
dangumi
plaukiančius
debesis

24

Gandro
išskridimo diena

25

Paskirk popietę
gamtos tapybai –
išeik į lauką ir
pasirink ką
norėtum nupiešti

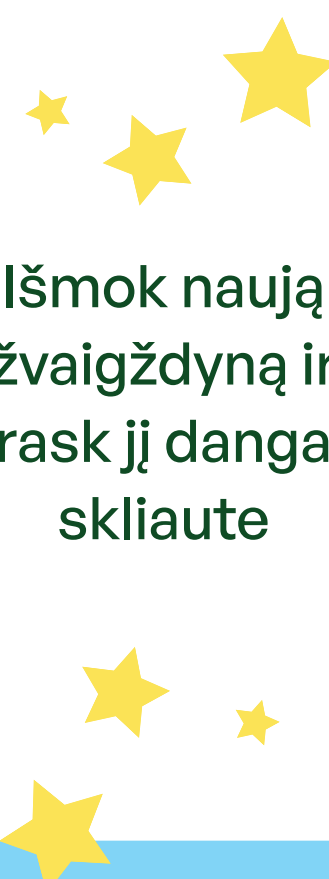
26

Išsiruošk į gamtinį
žygį ir praleisk
dieną be ekranų

27

Išmok naują
žvaigždyną ir
surask jį dangaus
skliaute

28

Kai kurie grybai
vabzdžius
paverčia zombiais

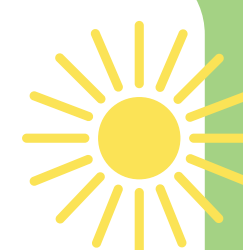
29

Vilniuje yra 9
draustiniai –
sužinok ką jie
saugo

30

Gyvūnai ruošiasi
ateinančiai
žiemei, pavyzdžiui
migruoja ar
ruošiasi žiemos
miegui

31

Išsiruošk į
vasaros
palydėtuvių žygį

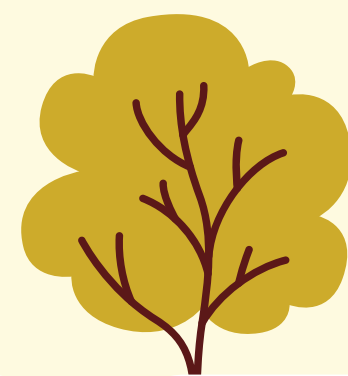
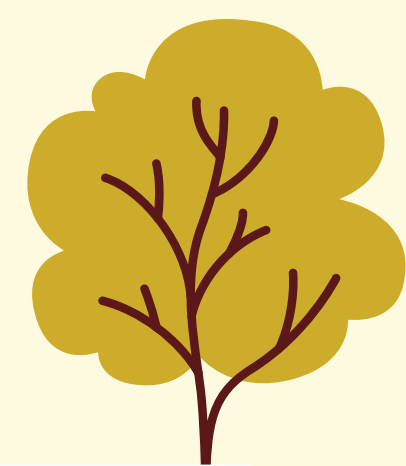
20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

RUGSĖJIS

1

Prasideda mokslo metai! Išmok naują augalo pavadinimą ir pabandyk surasti jį lauke

2

Paieškok vandeninių čiuožikų – ieškok jų plaukiojančių ant vandens

3

Prasideda stambiausių Lietuvos žinduolių – stumbrų vestuvės

4

Vilnius turtingas bestuburių įvairove

5

Lietuvoje kažkada gyveno mamutai ir gauruotieji raganosiai

6

Lietuvoje išsiritę drugiai usninukai keliauja praleisti žiemą Afrikoje ar Pietų Europoje

7

Pasivaikščiok basomis lauke

8

Išeik pasivaikščioti po pievą – paieškok kokie augalai dar žydi, ar žinai jų pavadinimus

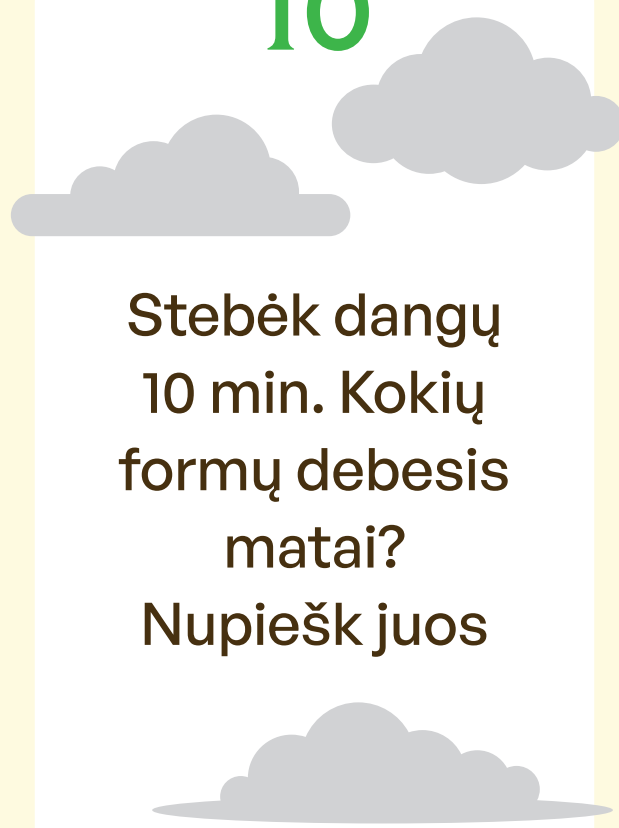
9

Ar pažįsti Vilniuje augančius medžius?

10

Stebėk dangų 10 min. Kokių formų debesis matai? Nupiešk juos

11

Grybai pasaulyje pagamina apie 50 milijonų tonų sporų kurios nuolatos skraido ore

12

Vilniuje galima rasti tamsoje žaliai švytinčių grybų – paprastųjų kelmučių

13

Leiskis į geologinę kelionę – ieškok tau patinkančių akmenukų

14

Gluodenai žiemą praleidžia graužikų urveliuose

15

Apsilankyk miške ar parke ir surask 5 skirtingus grybus, nupiešk juos

16

Kur Vilniuje galima pamatyti raganosį?

17

Voverės gali būti kairiarankės arba dešiniarankės

18

Apsilankyk prie upės, patogiai įsitaisyk ir tyliai stebėk jos tėkmę 10 minučių

19

Debessys skirstomi į formas, formos turi rūšis, o rūšys – atmainas

20

Šiandien vyksta pasaulinė tvarkymosi diena!

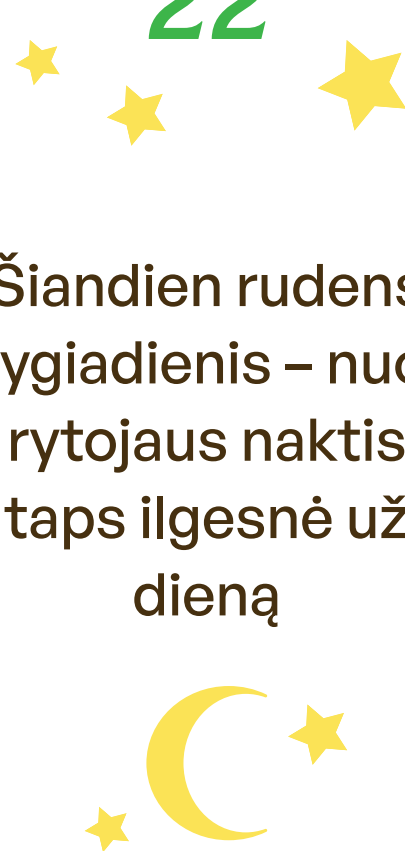
21

Vandenyje gyvena įvairiausių organizmų – susipažink

22

Šiandien rudens lygiadienis – nuo rytojaus naktis taps ilgesnė už dieną

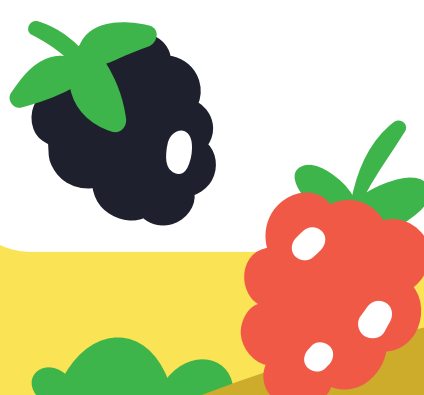
23

Atviroje vietoje 30 min. stebėk dangų, pabandyk pastebėti išskrendančias gerves

24

Gervuogės ir avietės priklauso tai pačiai šeimai kaip ir rožės

25

Mažiausi drugiai – gaubtagalviai, pabandyk surasti jų gyvenančių medžių lapuose

26

Surask 5 organizmus lauke ir sugalvok jiems vardus pagal jų išvaizdą

27

Sukurk trumpą eilėrašį apie gamtą – pasiruošk „Miško Burtams“

28

Pastebėk, kaip augalai dygsta tarp grindinio akmenų – tikra miesto ekosistema

29

Ar jau buvo pirmoji šalna? Kaip ji atrodė?

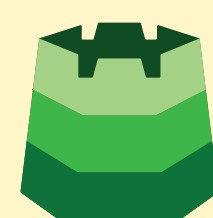

30

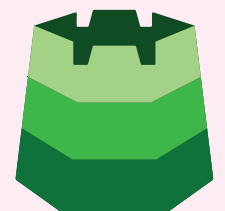
Sužinok kiek sutrumpėjo diena po rudens lygiadienio?

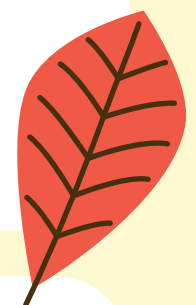
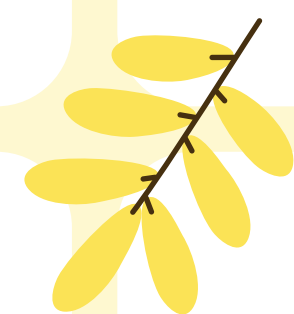
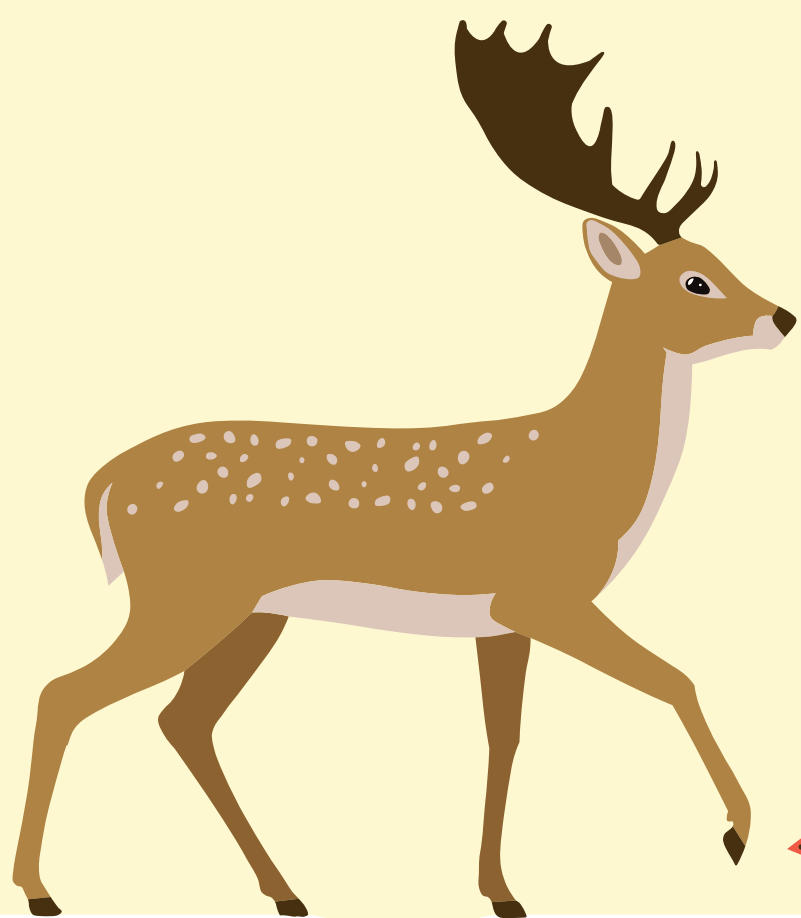
20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

SPALIS

5

Pirmąjį spalio savaitgalį švenčiamos paukščių palydos – palinkėk jiems lengvos migracijos

6

Gleivūnai – greičiausi vienaląsčiai organizmai pasaulyje

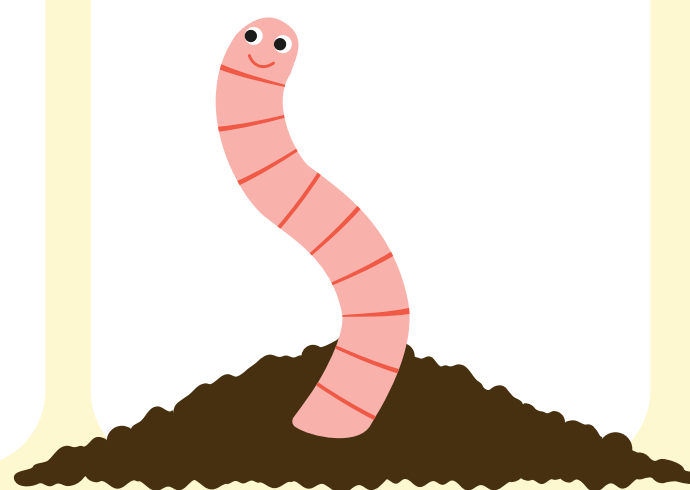

7

Šiąnakt bus Drakonidų meteorų lietaus pikas

8

Sliekai gali įsirausti į 2 metrų gylį į žemę

9

Skrisdamos pelėdos neskleidžia jokio garso dėl jų plunksnų struktūros

10

Kai kurie drugiai pradeda skraidyti tik po pirmųjų šalnų, pavyzdžiui – mažasis žiemsprindis

11

Bent 5 minutes stebėk dangų – ką pamatei?

12

Išsiruošk į 30 min žygį – aplankyk mišką/parką ir pievą

13

Pasirinktoje vietoje gamtoje pabūk tyliai 15 min. – ką pamatei ir išgirdai?

14

Kerpės augdamos ant akmenų jį skaido ir padeda formotis dirvožemiui

15

Prasideda danielių vestuvės

16

Išsiruošk rudeniniam žygiui – jo metu ieškok įdomių formų, spalvų ir raštų

17

Kėkštai žiemai slapsto sėklas saugyklose, kurias dažnai pamiršta – jos tampa naujais medeliais

18

Balsio ežere gyvena unguriai

19

Kokia šiandien dienos trukmė? Kada teka ir leidžiasi saulė?

20

Apsilankyk miške – surask ten augančių kerpių, pabandyk jas nupiešti

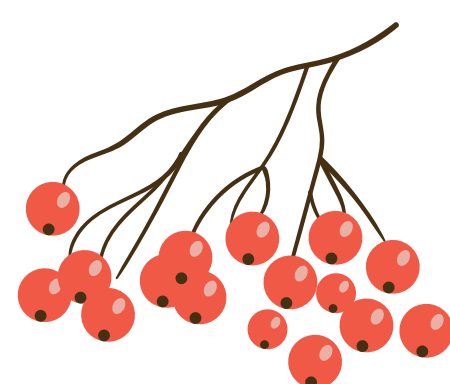
21

Pievoje surask bent 3 skirtingų formų lapus – siaurus, plačius, karpytus

22

Šermukšnių uogos – puikus maistas paukščiams

23

Belemnitai – perkūnkulkės – Lietuvoje gyvenusių pilvakojų moliuskų fosilijos

24

Šiandien minima Tarptautinė Klimato Kaitos diena

25

Stirnos pradeda mesti ragus

26

Bent 30 minučių pasivaikščiok savo pasirinktoje gamtinėje teritorijoje

27

Apsilankyk pievoje – paieškok kraujažolių žiedynų

28

Kas vyksta, kai susiduria karšto ir šalto oro masės atmosferoje?

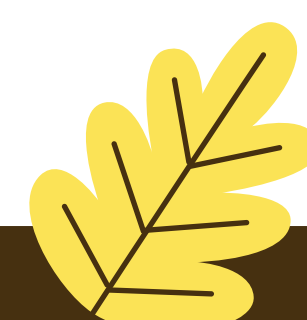
29

Vingio parke yra botanikos sodas

30

Ežiai kartais žiemoja sugrėbtų lapų ir šakų krūvose

31

Lietuvoje gyvena voras, kuris tinklą rezga po vandeniu – vandeninis sidabriukas

Gamtininko kalendorius

LAPKRITIS

1

Varniniai paukščiai pradeda būriuotis ir naktis leisti didelėmis grupėmis

2

Patyrinėk kokios antys plaukioja Neries upėje

3

Surask 3 skirtingų medžių nukritusius lapus – palygink jų dydį, formą ir spalvas

4

Aušrelės lėliukės stadijoje praleidžia apie 9 mėnesius

5

Puikus metas išvalyti inkilus ateinantiems metams

6

Surask paparčio lapą – patyrinėk jį per didinamąjį stiklą

7

Iš šiaurės jau atskrido svirbeliai – išmok pažinti jų balsus

8

Kokių spalvų lapų gali surasti? Padaryk iš jų paveikslą

9

Išmok pasistatyti slėptuvę lauke

10

Jei yra netoliese – pasivaikščiok pažintiniu taku gamtoje

11

Pradeda augti juodkotės ugniabudės

12

Sliekai padeda palaikyti sveiką dirvožemį

13

Ragus pradeda mesti briedžiai

14

Kiek kilometrų gali nueiti per dieną – įveik pasirinktą dalį 100 km tako aplink Vilnių

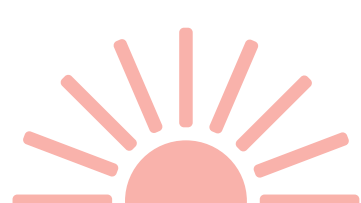

15

Dairykis pirmojo sniego

16

Kada šiandien teka ir leidžiasi saulė, kokia dienos trukmė?

17

Šiandien piką pasiekia Leonidų lietus (ieškoti Liūto žvaigždynė)

18

Atrask Vilniaus gamtos oazę

19

Vėlyvą rudenį skraidančius drugius nuo šalčių apsaugo tankus plaukelių sluoksnis

20

Žiemą daug gyvūnų praleidžia miegodami, vieni iš jų – barsukai

21

Antys pilnai pasikeitė vasaros poilsio plunksnas, todėl per žiemą jos būna gražiausios

22

Aplankyk Panerių pažintinį taką

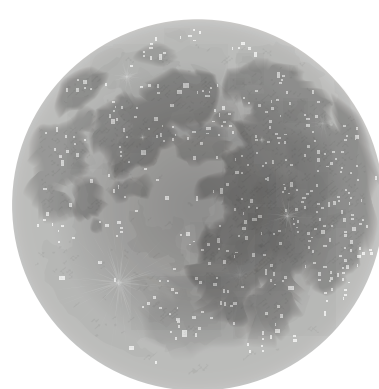

23

Vorai turi 8 kojas, vabzdžiai – 6. Kiek kojų gali turėti šimtakojis?

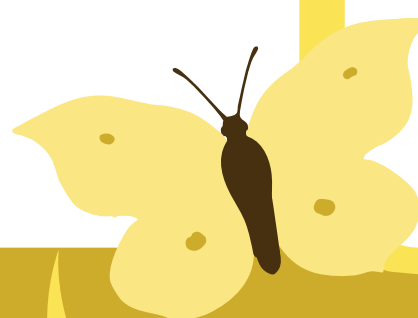
24

Šiandien – pilnatis. Ar gali ją pamatyti?

25

Paieškok kas žiemoja po nukritusiais lapais

26

Citrinukai žiemoja miško paklotėje, apsimesdami nukritusiais lapais

27

Laumžirgių lervos vystosi vandenyje ir ten gali praleisti net kelis metus

28

Šiandien nieko nepirkimo diena

29

Vakarais paskaityk istoriją apie stulgius

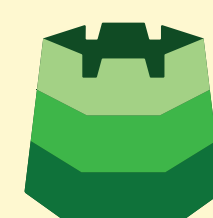

30

Vilniuje šikšnosparniai žiemą praleidžia miegodami žiemos miegu

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė

Gamtininko kalendorius

GRUODIS

1

Išsiruok į žygį
ieškoti gyvūnų
pėdsakų – jie
geriausiai matosi
ant sniego ar
šlapioje žemėje

2

Patyrinėk Neries
regioninį parką

3

Juodgalvės
sniegenos būna
dviejų spalvų –
sužinok kodėl?
Išmok pažinti jų
balsus

4

Pasiruošk
arbatos į
termosą,
užkandžių ir
papietauk lauke

5

Gamtos istorijų
diena – išsirink ir
perskaityk įdomią
istoriją apie gamtą
ar nuotykius
gamtoje

6

Nemaitink
paukščių jokiais
duonos gaminiais –
jiems sveika tik
natūralios sėklos ir
riešutai

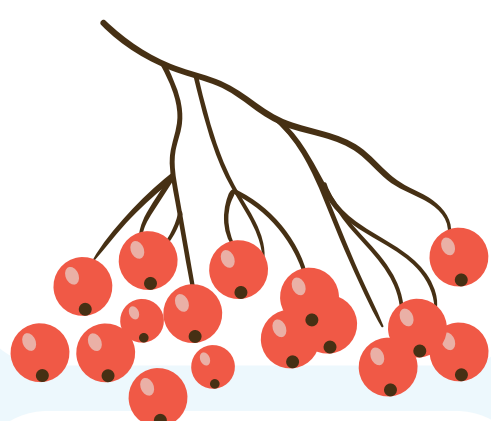

7

Pasivaikščiok
miške – eglių
spygliai yra
kvadratiniai ir
juos lengva sukti
tarp pirštų

8

Šermukšniai ir
putinai –
mėgstamos
svirbelių uogos

9

Atlik
eksperimentą –
pabandyk sukurti
oro frontą

10

Visos snaigės yra
unikalios – nėra
nei vienos
vienodos

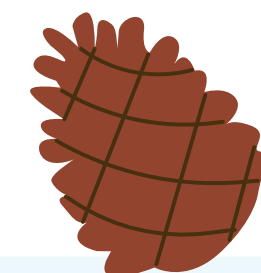
11

Ką žinai apie
kurmius?
Susipažink su jais

12

Patikrink ar tavo
apylinkėse gyvena
voverės – ieškok
pėdsakų,
nugrauztų
kankorėžių arba
pačių voverių

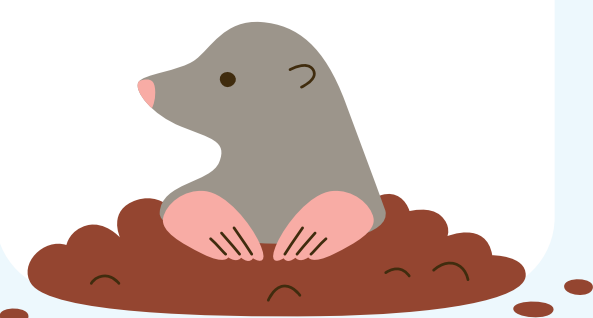

13

Geminidų
meteorų lietaus
pikas,
nepažiopsok

14

Paprastieji
kirstukai ir
kurmiai žiemą
susitraukia, kad
reikėtų ieškoti
mažiau maisto

15

Vingio parke ar
kitame parke
stebėk voveres –
žiemą jos
nemiega, o
aktyviai ieško
užkastų riešutų

16

Susiplanuok ir
aplankyk
Nacionalinį
saugomų teritorijų
lankytojų centrą

17

Aplankyk
žiemiškus gamtos
takus Vilniuje

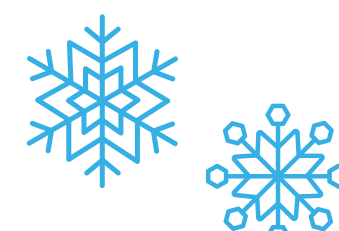

18

Žiemą galima
rasti ropinėjančių
drugių vikšrų –
dažniausiai
rudosios
meškutės ar
pievinio verpiko

19

Leiskis į žiemos
nuotykius

20

Cukrinis
žvyninukas –
vienas
primityviausių
vabzdžių
egzistuojančių
apie 400 milijonų
metų

21

Žiemos
saulėgrįža –
ilgiausia naktis
metuose, kai
prasideda tikroji
žiema

22

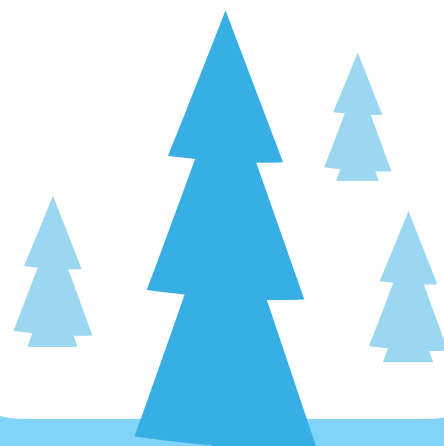
Pasivaikščiok
miške – pušų
spygliai yra
plokšti ir jų neina
lengvai sukti tarp
pirštų

23

Šermuonėliai,
žebenkštys ir
baltieji kiškiai
baltą kailiuką turi
tik žiemą

24

Noriūnų miško
egglė – aukščiausia
Lietuvos egglė.
Jos aukštis beveik
44 metrai

25

Briedžiai, stirnos,
elniai ir danieliai
kasmet meta
ragus kurie tampa
užkandžiais
graužikams

26

Apsilankyk prie
vandens telkinio –
stovinčio ar
tekančio –
paieškok ar ten
gyvena žuvys

27

Kai kurie ažuolai
žiemą nenumeta
lapų – ar tokių
auga tavo
kaimynystėje?

28

Išsik
pasivaikščioti –
ieškok gyvūnų
pėdsakų sniege,
arba minkštoje
žemėje, jei
sniego nėra

29

Varliagyviai
žiemoja po žeme,
po lapais, pelių
urveliuose,
rečiau – dumble

30

Išsiruok į kerpių
paieškas

31

Ką norėtum
gamtoje pamatyti
kitais metais?
Kitais metais
pasiruošk vesti
gamtos
dienoraštį!

20
25

Vilnius
Europos
žalioji
sostinė